

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН

*Лаврук В.В., д.е.н., доцент, Печенюк А.В., к.е.н., доцент
Подільський державний аграрно-технічний університет*

Вдосконалення підготовки конкурентоспроможного на ринку праці, кваліфікованого дипломованого спеціаліста в галузі фінансів завжди була і залишається актуальною. Вищий заклад освіти як невід'ємний інститут суспільства орієнтований передусім на становлення духовного вигляду найбільш освічених його членів, здатних не лише розвивати обрані сфери діяльності, але і керувати прогресом самого суспільства. В Україні викладання у вищій школі здійснюють тисячі різних фахівців. Це одна з найважливіших сфер соціальної практики, що не лише забезпечує функціонування і розвиток науки, економіки, техніки, виробництва, державних органів, але і що визначає майбутнє суспільства.

На відміну від викладачів закладів вищої освіти педагогічного профілю, які мають професійну вищу педагогічну освіту, збагачену особистим досвідом викладання у школі і досвідом педагогічних досліджень в аспірантурі педагогічного закладу освіти, викладачі багатьох вищих освітніх організацій іншого профілю не мають спеціальної професійної психолого-педагогічної підготовки, а є фахівцями різних предметних областей, не орієнтованих на діяльність у сфері освіти.

Сприятливе інноваційне середовище створюється в інноваційному закладі освіти, у якому педагогічний та учнівський колективи експериментують, апробують чи впроваджують нові педагогічні ідеї, теорії, технології [4].

Необхідно також підкреслити, що аналіз наукових досліджень підготовки дипломованих спеціалістів свідчить, що в нових соціально-економічних умовах потреби, мотиви сучасного випускника вищої школи у визначенні свого місця в суспільній ієрархії значно відрізняється від потреб, мотивів випускника минулого століття.

Особливої ваги інноваційні тенденції викладання набувають при викладанні фінансових дисциплін у вищій школі, оскільки здійснюються під впливом постійних економічних та соціальних змін. У сучасних умовах це дозволяє не тільки поглибити та інтенсифікувати процес пізнання студентами явищ навколишньої дійсності, а й гуманістично спрямувати його за змістом, технологічними компонентами та структурними елементами [3].

Сьогодні розвиток вищої школи України пов'язаний з вирішенням цілої низки соціальних, психологічних і педагогічних проблем. Однією з таких проблем, що потребує комплексного вивчення, є удосконалення професійно-педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності, викладачів загальнонаукових і природничо-наукових дисциплін закладів вищої освіти економічного спрямування через оволодіння ними основами професійної майстерності. Необхідність підвищення рівня економічної освіти в Україні потребує розробки стратегії і тактики викладання економічних дисциплін на засадах національної концепції економічної освіти. В умовах сучасної економіки, що потребує ринкового мислення, надзвичайно важливою стає економічна освіта молоді.

Основною метою економічної освіти можна вважати формування економічного мислення, а її результатом – економічно обґрунтовану практичну діяльність. В умовах створення та функціонування ефективного ринкового простору в країні, методика викладання економічних дисциплін набуває неабиякого значення. Дійсно, в практиці викладання економіки

(крім кадрових та фінансових проблем) найважливішим є не тільки розкрити зміст фінансових категорій та концепцій, але знайти ефективні форми знань, домогтись їх засвоєння на рівні мислення та поведінки людини. А це вже сфера методичних проблем навчання.

Однією з головних цілей навчання у закладах вищої освіти є розвиток у здобувача вищої освіти здатності до логічного мислення та вміння творчо застосовувати отриманий в процесі навчання комплекс знань при самостійному прийнятті рішень на поставлене перед ним завдання. Якісна методика викладання забезпечує єдність інтересів викладача і здобувачів вищої освіти на основі об'єднання необхідності вивчення будь-якої дисципліни з переконанням цієї необхідності.

У цьому відношенні методи активного навчання є одним з найбільш перспективних шляхів удосконалення професійної підготовки фахівців з фінансових напрямів, оскільки вони змушують здобувачів вищої освіти до активної практичної та мислячої діяльності в процесі надбання навчальних навичок та матеріалів. Крім того, в якості головних безсумнівних переваг виступає висока ступінь ініціативності та самостійності, надбання та подальший розвиток соціальних навичок, розвиток творчих здібностей.

Почуття свободи вибору робить навчання продуктивним, свідомим та більш результативним. Побудовані в основному на діалозі, що передбачає вільний обмін думками про шляхи вирішення тієї чи іншої проблеми, активні методи характеризуються високим рівнем активності учнів і стимулюють пізнавальну діяльність студентів.

Традиційно існує кілька форм активних методів навчання: проблемні лекції, конференції з окремих тем, аналіз конкретних ситуацій, ділові ігри, кросворди, ігрове проектування круглі столи та інші. Однак потрібно враховувати той факт, що впровадження в навчальний процес активних методів навчання при вивченні фінансових дисциплін є досить складним і

вимагає наявності попередньої підготовки як викладача, так і здобувачів вищої освіти.

Вважаємо, що вдалість та успішність проблемного навчання як форми, в процесі якої отримані знання та навички здобувачів вищої освіти наближаються до пошукової та дослідницької діяльності, забезпечується спільними зусиллями здобувачів вищої освіти та викладачів. В рамках цієї форми навчання головним завданням викладача є не тільки надання необхідної інформації, а й залучення здобувачів до об'єктивних протиріч розвитку наукового знання та способам їх оптимального вирішення. Спілкуючись з викладачем, вступаючи з ним у співробітництво, вони пізнають новітні знання, знайомляться з теоретичними особливостями фінансової науки. Особливістю навчальних занять є активна участь самих здобувачів вищої освіти при мінімальному впливі викладача. Водночас компетентний викладач повинен добре уявляти собі, що відбувається на кожній конкретній стадії навчального процесу і намагатись здійснювати процес навчання більш ефективним для його учасників.

Література :

1. Грицуленко С. І. Методика викладання економічних дисциплін: навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. 224 с.
2. Найдьонов І. М. Методика викладання фінансово-економічних дисциплін : навч. посіб. К.: Видавництво Купріянов, 2005. 384 с.
3. Півняк Г. Г. Визначення та реалізація механізмів підвищення якості вищої освіти. *Науковий вісник НГУ*. 2005. № 4. С. 85-89.
4. Педагогіка: Інновації в освіті [Електронний ресурс]. URL: <http://www.readbookz.com/book/172/5545>